

Research article

**Students's competencies for Bachelor of Public Health
(Dental Public Health), Sirindhorn College of Public Health,
Praboromarajchanok Institute**

Totsapol Aengo

Dental Public Health Student,
Sirindhorn College of Public Health,
Ubon Ratchathani Province

Priwarin Tippimwong

Dental Public Health Student,
Sirindhorn College of Public Health,
Ubon Ratchathani Province

Siriyuth Yingyai

Dental Public Health Student,
Sirindhorn College of Public Health,
Ubon Ratchathani Province

Phakin Chaichuay

Professional Nursing Specialist,
Sirindhorn College of Public Health,
Ubon Ratchathani Province

Piyanut Chantawaree

Lecturer, Sirindhorn College of Public
Health, Ubon Ratchathani Province

Corresponding author

Totsapol Aengo

E-mail : Toyota7546@hotmail.com

Received date : 17 July 2020

Revised date : 05 March 2020

Accepted date : 20 March 2020

Abstract

The objectives of the research were (1) to study student's competencies and (2) to study the factors corresponding to the student's competencies for Bachelor of Public Health majoring of Dental Public Health. The samples of the study were 106 fourth year Dental public Health students from Ubon Ratchathani, Khon Kaen, Phitsanulok, Suphanburi and Trung Campus. The measure instruments used in the study were the questionnaires. The Index of Item congruence (IOC) was tested and scored by the experts accounted for 0.92. The reliability of the questionnaire represented by Cronbach's alpha was 0.98. The results showed that the score of student's competencies was at high level ($\bar{X}$ = 4.13 and S.D. = 0.43). The personnel information showed that sex, age, religion and learning achievement were not related to student's competencies. On the other hands, Institute and domicile were related to student's competencies. Additionally, the attitude towards the curriculum showed a statistically

วารสารทันตภิบาล ปีที่ 31 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2563

The factor of the institute's surroundings and learning and teaching process were also statistically associated with students' competencies ($r = 0.41$, $p\text{-value} < 0.001$; $r = 0.61$, $p\text{-value} < 0.001$ respectively).

Keywords : Student's competencies; Bachelor of Public Health; Dental public health

วารสารทันตภิบาล ปีที่ 31 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2563

บทความวิจัย (Research article)

การศึกษาสมรรถนะของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

ทศพล แอนโก

นักศึกษาภาควิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัย
การสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

ไพรวรินทร์ ทิพย์พิมพ์วงศ์

นักศึกษาภาควิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัย
การสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

ศิริยุทธ ยิ่งใหญ่

นักศึกษาภาควิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัย
การสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

ภคิน ไชยช่วย

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ
วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร
จังหวัดอุบลราชธานี

ปิยะณัฐย์ จันทวารีย์

วิทยาจารย์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร
จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้รับผิดชอบบทความ

ทศพล แอนโก

อีเมลล์ : toyota7546@hotmail.com

วันที่ได้ รับต้นฉบับ: 17 กรกฎาคม 2562

วันที่แก้ไขบทความ : 05 มีนาคม 2563

วันที่ตอบรับบทความ : 20 มีนาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1. ศึกษาระดับสมรรถนะของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข และ 2. ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดขอนแก่น จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดตรัง จำนวน 106 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามสมรรถนะ และปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของนักศึกษา การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ด้านความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ มีค่าเท่ากับ 0.92 และการตรวจสอบด้านความเที่ยง (Reliability) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค เท่ากับ 0.98 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุขอยู่ในระดับที่สูง ($\bar{X}$ = 4.13 และ S.D. = 0.43), ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของนักศึกษา อายุไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของนักศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของนักศึกษา

วารสารทันตภิบาล ปีที่ 31 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2563

สถานศึกษามีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของนักศึกษา ภูมิสำเนามีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของนักศึกษา ศาสนาไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของนักศึกษา ปัจจัยด้านเจตคติต่อหลักสูตรพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.45$, $p = 0.00$) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของสถาบัน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.41$, $p = 0.00$) และปัจจัยด้านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.61$, $p = 0.00$)

คำสำคัญ: สมรรถนะของนักศึกษา; หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ทันตสาธารณสุข

บทนำ

จากการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ส่งผลต่อการกำหนดนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข ที่ให้ความสำคัญต่อการให้บริการเชิงรุก ที่มุ่งหวังให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ทางด้านสุขภาพ ประกอบกับนโยบายการยกระดับสถานีนอนมัย เป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยมุ่งหวังให้เกิดการสร้างเสริมสุขภาพมากยิ่งขึ้น¹ การพัฒนาระบบกำลังคนด้านสุขภาพเพื่อรองรับระบบสุขภาพที่เปลี่ยนไปทั้งเรื่องจำนวนบุคลากร ทักษะ ความรู้ความสามารถที่จำเป็น²

สถาบันพระบรมราชชนกเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่รับผิดชอบจัดการศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพ พบว่า ปัจจุบันมีความต้องการบุคลากรที่มีสมรรถนะด้านการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคในช่องปาก วางแผน และแก้ไขปัญหาสุขภาพช่องปาก จัดการสุขภาพช่องปากตามบริบทเศรษฐกิจสังคม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้นจึงจำเป็นต้องจัดการศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข เพื่อผลิตบุคลากรที่มีสมรรถนะที่เหมาะสม สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามนโยบายการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ ของกระทรวงสาธารณสุข³

หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข มุ่งผลิตบัณฑิตสาธารณสุขศาสตร์ ที่มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ทางด้านสาธารณสุข ในการสร้างเสริมสุขภาพ ควบคุม ป้องกันโรค และการฟื้นฟูสุขภาพแบบองค์รวม โดยเน้นให้บัณฑิตเป็นนักจัดการสุขภาพช่องปากที่บริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ ที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ วินิจฉัย วิจัยและประยุกต์องค์ความรู้ เพื่อสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก ป้องกันและบำบัดโรคในช่องปาก ตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนดได้อย่างเป็นระบบ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนสามารถทำงานร่วมกับทีมสุขภาพในวิชาชีพที่เกี่ยวข้องได้ รวมทั้งเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดีด้านสุขภาพ ความเป็นผู้นำ ใฝ่รู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข³ ดังนั้นทางคณะผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาของหลักสูตรนี้ จึงเกิดเป็นการศึกษาวิจัยในหัวข้อ “การศึกษาสมรรถนะของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข สังกัด

วารสารทันตภิบาล ปีที่ 31 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2563

สถาบันพระบรมราชชนก” ขึ้น โดยศึกษาระดับสมรรถนะของนักศึกษา และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของนักศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ มาใช้ประโยชน์ในด้านการปรับปรุงแบบการศึกษาของหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา สาธารณสุข

วัตถุประสงค์วิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคล เจตคติต่อหลักสูตร สภาพแวดล้อมของสถาบัน และกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์กับสมรรถนะของนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ประชากร คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข ปีการศึกษา 2561 วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกทั้งหมด 7 แห่ง จำนวน 258 คน และทำการหากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา(Multi-Stage Random Sampling) โดยกำหนดกลุ่มประชากรทั้งหมดจากวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก 4 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ จัดวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรทั้ง 7 แห่งตามภูมิภาคที่วิทยาลัยตั้งอยู่ โดยแบ่งกลุ่ม(Cluster sampling) ในแต่ละภูมิภาค สุ่มวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร ภาคละ 1 วิทยาลัย (Simple random sampling) กลุ่มตัวอย่าง คือ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดตรัง พิษณุโลก ขอนแก่น และสุพรรณบุรี จำนวน 144 คน นำกลุ่มตัวอย่างแทนจำนวนประชากรในสูตร โดยมีวิธีการคำนวณขนาดตัวอย่าง
$$n = \frac{N(Z_{\alpha/2})^2 (a)^2}{(e)^2 (N - 1) + (Z_{\alpha/2})^2 (a)^2}$$
 เพื่อประมาณค่าเฉลี่ยประชากร ในกรณีที่ทราบประชากรแน่ชัด⁴ ขนาดกลุ่มตัวอย่างประมาณ 106 คน

วารสารทันตภิบาล ปีที่ 31 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2563

เครื่องมือทำการวิจัย

ใช้แบบสอบถาม 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล แบบเลือกตอบและเติมข้อมูล 7 ข้อ ส่วนที่ 2 เจตคติ แบบเลือกตอบ 23 ข้อ คือ (5) เห็นด้วยมากที่สุด (4) เห็นด้วยมาก (3) เห็นด้วยปานกลาง (2) เห็นด้วยน้อย (1) เห็นด้วยน้อยที่สุด เป็นข้อคำถามเชิงบวก และเชิงลบ แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ สูง (คะแนน 3.68-5.00) ปานกลาง(คะแนน 2.34-3.67) และต่ำ(คะแนน 1.00-2.33)⁵ ส่วนที่ 3 สภาพแวดล้อมของสถาบัน แบบเลือกตอบ 55 ข้อ คือ (5) มากที่สุด (4) มาก (3) ปานกลาง (2) น้อย (1) น้อยที่สุด แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ สูง(คะแนน 3.68-5.00) ปานกลาง(คะแนน 2.34-3.67) และต่ำ(คะแนน 1.00-2.33)⁵ ส่วนที่ 4 กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน แบบเลือกตอบ 43 ข้อ คือ (5) มากที่สุด (4) มาก (3) ปานกลาง (2) น้อย (1) น้อยที่สุด แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ สูง(คะแนน 3.68-5.00) ปานกลาง(คะแนน 2.34-3.67) และต่ำ(คะแนน 1.00-2.33)⁵ ส่วนที่ 5 สมรรถนะ 8 ตอน ตอนที่1 (8 ข้อ) ตอนที่2 (4 ข้อ) ตอนที่3 (5 ข้อ) ตอนที่4 (2 ข้อ) ตอนที่5 (3 ข้อ) ตอนที่6 (7 ข้อ) ตอนที่7 (3 ข้อ) และตอนที่8 (3 ข้อ) รวมแบบเลือกตอบ 35 ข้อคือ (5) มากที่สุด (4) มาก (3) ปานกลาง (2) น้อย (1) น้อยที่สุด แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ สูง(คะแนน 3.68-5.00) ปานกลาง(คะแนน 2.34-3.67) และต่ำ(คะแนน 1.00-2.33)⁵

คุณภาพเครื่องมือการวิจัย

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านพิจารณา ดัชนีที่มีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป⁶ มาใช้เป็นข้อคำถาม ได้ค่าเท่ากับ 0.92 และตรวจสอบความเชื่อมั่นโดยการทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 30 คน ใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ใช้เกณฑ์ Alpha coefficient ที่ค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมากกว่า 0.7⁷ ซึ่งแบบสอบถามเจตคติต่อหลักสูตร สภาพแวดล้อมของสถาบัน กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน และสมรรถนะของนักศึกษา ได้ค่าเท่ากับ 0.91 0.97 0.98 และ 0.97 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผ่านการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมในมนุษย์วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี หมายเลขใบรับรอง SCPHUB029/2561 คณะผู้วิจัยดำเนินการตามแผนงานที่กำหนดไว้ ได้รับอนุญาตจากผู้บริหารวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง พิษณุโลก ขอนแก่น และสุพรรณบุรี มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยในครั้งนี้ต่อกลุ่มตัวอย่างโดยทำเป็นหนังสือชี้แจงรายละเอียด ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้ Google Form โดยแนบ QR Code ไปกับหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล

วารสารทันตภิบาล ปีที่ 31 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2563

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ t-test independent, One-way Analysis of Variance ANOVA และสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการศึกษา

นักศึกษาส่วนใหญ่ที่ได้จากการเก็บข้อมูลเป็นเพศหญิง จำนวน 89 คน (ร้อยละ 84.0) อายุ เฉลี่ยของนักศึกษา คือ 22 ปี จำนวน 68 คน (ร้อยละ 64.20), ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยอยู่ ระหว่าง 2.68-4.00 จำนวน 91 คน (ร้อยละ 85.80), กำลังศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่นมากที่สุด จำนวน 41 คน (ร้อยละ 38.7) ภูมิลำเนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 38 คน (ร้อยละ 35.80) และ นักศึกษานับถือศาสนาพุทธมากที่สุด จำนวน 100 คน (ร้อยละ 94.3)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะของนักศึกษารายด้าน

สมรรถนะ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1 . ด้านการสร้างเสริมสุขภาพทั่วไป และสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก	4.04	0.54	สูง
2 . ด้านการป้องกันโรค	4.18	0.58	สูง
3 . ด้านการบำบัดโรคในช่องปาก	4.08	0.57	สูง
4 . ด้านความรู้ในกระบวนการวิจัยและสามารถเลือกใช้ผลงานวิจัยในการพัฒนางานได้	3.83	0.71	สูง
5 . ด้านคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพรักษาสีทธิของผู้ใช้บริการและเป็นแบบอย่างด้านสุขภาพ	4.32	0.61	สูง
6 . ด้านทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมีทักษะในการสื่อสาร	4.13	0.55	สูง
7 . ด้านความสามารถทำงานเป็นทีมมีภาวะผู้นำและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.22	0.54	สูง
8 . ด้านการใฝ่รู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและสามารถปรับตัวได้ตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม	4.29	0.53	สูง
รวม	4.13	0.44	สูง

วารสารทันตภิบาล ปีที่ 31 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2563

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่มีระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะ อยู่ในระดับสูง ($\bar{x}=4.13$, S.D.=0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพทัศนคติของผู้ให้บริการและเป็นแบบอย่างด้านสุขภาพ ($\bar{x}=4.32$, S.D.=0.61) รองลงมา คือ ด้านการใฝ่รู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและสามารถปรับตัวได้ตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม ($\bar{x}=4.29$, S.D.=0.53) และด้านที่มีระดับต่ำสุด คือ ด้านความรู้ในกระบวนการวิจัยและสามารถเลือกใช้ผลงานวิจัยในการพัฒนางานได้ ($\bar{x}=3.83$, S.D.=0.71) ซึ่งอยู่ในระดับสูง

ตารางที่ 2 ข้อมูลด้านความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับสมรรถนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 4

ข้อมูลส่วนบุคคล	ค่าสถิติ p-value	สถิติที่ทดสอบ
เพศ	0.83*	Independent Samples Test
อายุ	0.49	one-way ANOVA
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	0.21*	Independent Samples Test
สถานศึกษา	0.00*	one-way ANOVA
ภูมิลำเนา	0.00*	one-way ANOVA
ศาสนา	0.55	one-way ANOVA

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า เพศ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศาสนาไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของนักศึกษา แต่สถานศึกษาและภูมิลำเนามีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของนักศึกษา

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง เจตคติต่อหลักสูตร, สภาพแวดล้อมของสถาบัน, กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ กับสมรรถนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 โดยแสดงในรูปสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient)

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์		
	เจตคติ ต่อหลักสูตร	สภาพแวดล้อม ของสถาบัน	กิจกรรมการจัดการ เรียนการสอน
สมรรถนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 4	0.45**	0.41**	0.61**

*p<0.05

**p<0.01

วารสารทันตภิบาล ปีที่ 31 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2563

จากตารางที่ 3 พบว่า เจตคติต่อหลักสูตร สภาพแวดล้อมของสถาบัน และกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r=0.45$, $p=0.00$) , ($r=0.41$, $p=0.00$) และ($r=0.61$, $p=0.00$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

ระดับสมรรถนะของนักศึกษา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับการศึกษาของ จันทนา อิสลามและคณะ ที่พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์หลักสูตรพยาบาลบัณฑิต พ.ศ. 2545 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด⁸

ข้อมูลส่วนบุคคลบางด้านมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของนักศึกษา ได้แก่ สถานศึกษา ภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับอรพินท์ สีขาวและคณะ ที่พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับสมรรถนะด้านความรู้เชิงวิชาชีพของนักศึกษา⁹ อาจกล่าวได้ว่าข้อมูลส่วนบุคคล นั้นขึ้นกับองค์ประกอบในตัวของแต่ละบุคคล แต่มีปัจจัยทางสภาพแวดล้อมส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรค ทำให้คนแต่ละคนมีสมรรถนะต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามบุคคลแต่ละคนก็ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของตนเองไปในทางที่ดี

เจตคติต่อหลักสูตรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะของนักศึกษา มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของภรณ์ เชาวสกุล ที่พบว่าปัจจัยบุคคลด้านเจตคติต่อวิชาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับสมรรถนะเชิงวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลรายด้านทุกด้าน ทั้งด้านวิชาการ การปฏิบัติการพยาบาล ด้านบริหาร และด้านบุคลิกภาพ¹⁰ อาจกล่าวได้ว่านักศึกษาที่มีสมรรถนะในระดับสูง เกิดจากการมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร ทำให้มีความใฝ่ที่จะศึกษาเรียนรู้วิชาที่อาจารย์สอน และหากนักศึกษามีเจตคติในทางลบต่อหลักสูตร ก็ส่งผลให้ไม่มีความใฝ่ศึกษา การเรียนอยู่ในระดับต่ำ และสมรรถนะอยู่ในระดับต่ำเช่นเดียวกัน

สภาพแวดล้อมของสถาบันมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะของนักศึกษา ซึ่ง สอดคล้องกับอรพินท์ สีขาวและคณะ ที่พบว่า สภาพแวดล้อมด้านกายภาพในการศึกษานี้ไม่ส่งเสริมการเรียนรู้และทำให้เกิดความสัมพันธ์เป็นลบกับสมรรถนะด้านความรู้เชิงวิชาชีพของนักศึกษา⁹ เมื่อนักศึกษาต้องเรียนภาคปฏิบัติ นักศึกษามีปัญหาการเดินทางจากหอพักไปแหล่งฝึก และสภาพหอพักยังขาดห้องสมุดและอินเทอร์เน็ต สำหรับการสืบค้นข้อมูล ส่วนการเรียนในภาคทฤษฎีพบว่านักศึกษามีปัญหาเรื่องห้องเรียนมีขนาดไม่พอเหมาะ กับจำนวนผู้เรียน นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องตำรา วารสารที่ทันสมัย และระบบการยืมคืนของห้องสมุดเมื่อนักศึกษาต้องฝึกปฏิบัติงานนอกมหาวิทยาลัย

การจัดการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะของนักศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของภรณ์ เชาวสกุล ที่พบว่า กิจกรรมด้านการเรียนการสอนของอาจารย์ทั้งในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติด้าน

วารสารทันตภิบาล ปีที่ 31 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2563

การเตรียมความพร้อมของผู้เรียนและด้านการดำเนินการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับสมรรถนะเชิงวิชาชีพของนักศึกษา¹⁰ อาจกล่าวได้ว่า รูปแบบเนื้อหา วิธีการการสอน และกิจกรรมภายในห้องเรียนที่อาจารย์วางแผนการสอนมีผลเป็นอย่างมากกับสมรรถนะของนักศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบและกิจกรรมที่ไม่น่าเบื่อ มีกิจกรรมที่สนุกและส่งเสริมการเรียนรู้ จะทำให้นักศึกษาเกิดความสุขในการเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการเปรียบเทียบการวัดสมรรถนะทั้งจากตัวนักศึกษาเอง และจากอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้เห็นถึงสมรรถนะที่มาจากอาจารย์ที่เป็นผู้ประเมินผลการเรียนของนักศึกษา
2. ควรมีการทำการวิจัยซ้ำเป็นระยะเพื่อศึกษาสมรรถนะของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง
3. ควรมีการทำการวิจัยเพื่อหาระดับสมรรถนะของนักศึกษาทุกชั้นปี เพื่อใช้ในการพัฒนารูปแบบของการเรียนรู้ของแต่ละชั้นปีที่มีความแตกต่างกันออกไป และหารูปแบบที่เหมาะสมกับนักศึกษาแต่ละชั้นปีเพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้ของนักศึกษา

เอกสารอ้างอิง

1. เนติมา คูณีย์. *การทบทวนวรรณกรรมสถานการณ์ปัจจุบันและรูปแบบการบริการด้านโรคไม่ติดต่อ*. นนทบุรี: บริษัท อาร์ต ควอลิไฟท์ จำกัด;2557.
2. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. *สถิติสาธารณสุข พ.ศ. 2550*. [ออนไลน์] 2550 [อ้างเมื่อ 3 ตุลาคม 2561] จาก http://planning.anamai.moph.go.th/download/D_DataMarts/Stat/health_statistic2550.pdf
3. วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี. *หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข หลักสูตรหลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555*. [ออนไลน์] 2555[อ้างเมื่อ 1 ตุลาคม 2561] จาก http://www.scphub.ac.th/?page_id=1430
4. อรุณ จิรวัดณ์กุล. *ชีวิสถิติสำหรับงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ*. ภาควิชาสถิติและประชากรศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น;2550.
5. Best, John. *Research in Education*. New Jersey: Prentice Hall, Inc;1989.
6. Tepprasit, P. , & Yuvanont, P . *The Impact of Logistics Management on Reverse Logisticsin Thailand's Electronics Industry*. International Journal of Business and Information;2015.
7. รัตนา ทรัพย์บำรุง. *ระเบียบวิธีวิจัยทางสาธารณสุข*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์; 2559.

วารสารทันตภิบาล ปีที่ 31 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2563

8. จันทนา อิสลาม, ชุติมา รักษ์บางแหลมและธมลวรรณ แก้วกระจก . *ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2545 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช* วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข;2550.

9. อรพิน สีขาว, ชนิกา เจริญจิตต์กุล และ กัญญา สุวรรณศิริพันธ์. *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล สภาพแวดล้อมของสถาบัน ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองกับสมรรถนะด้านความรู้เชิงวิชาชีพของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ*. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ;2550.

10. ภาณี เชาวสกุล. *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์พยาบาล และสภาพแวดล้อมของสถาบัน กับสมรรถนะเชิงวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข*. วิทยานิพนธ์ พย.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย;2542.